

DAF-1901030401040001 Seat No. _____

B. A. (Sem. IV) Examination

April - 2022

Hindi

(Adhunik Hindi Kavya : Dhanush Bhang Avam Vyakran)

(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- सूचना : (१) प्रत्येक प्रश्न के गुण प्रश्न के सामने निर्दिष्ट है ।
(२) सभी प्रश्न अनिवार्य हैं ।
(३) सभी प्रश्न के अंक समान हैं ।

- १ 'धनुषभंग' काव्य का कथावस्तु अपने शब्दों में लिखिए । १४
अथवा
१ 'धनुषभंग' के रचनाकार किशोर काबराजी के व्यक्तित्व एवं कृतित्व का परिचय दीजिए । १४
२ खण्डकाव्य के लक्षणों की दृष्टि से 'धनुषभंग' का मूल्यांकन कीजिए । १४
अथवा
२ 'धनुषभंग' काव्य के प्रेरणा स्रोत पर प्रकाश डालकर कवि द्वारा किये गये परिवर्तनों की चर्चा कीजिए । १४
३ 'धनुषभंग' काव्य के आधार पर सीता के चरित्र की विशेषताएँ बताइए । १४
अथवा
३ 'धनुषभंग' काव्य में व्यक्त आधुनिक युग बोध की चर्चा कीजिए । १४
४ टिप्पणियाँ लिखिए : (किन्हीं दो) १४
(१) 'धनुषभंग' शीर्षक की सार्थकता ।
(२) 'धनुषभंग' में पिनाक-प्रसंग ।
(३) 'धनुषभंग' में भाषा-शैली ।
(४) 'धनुषभंग' में प्रकृति-चित्रण ।

५ (अ) प्रेसनोट लिखिए : ७

स्वतंत्रता-दिवस की पूर्व संध्या को 'राष्ट्रीय एकता' और 'कोरोना महामारी सुरक्षा' पर भारत के राष्ट्रपति द्वारा दिये गये संदेश को अपने शब्दों में व्यक्त करते हुए दैनिक समाचार-पत्र के लिए प्रेसनोट तैयार कीजिए ।

अथवा

(अ) गुजरात सरकार के कृषि एवं पशुपालन निदेशालय द्वारा किसानों को इंजन के लिए सहायता राशि प्रदान की योजना-विषय पर प्रेसनोट लिखिए ।

(ब) हिन्दी में अनुवाद कीजिए । ७

કાવ્ય એ જીવન ઉપવનનું પુષ્પ છે અને જીવન એ કાવ્યકુસુમની સુગંધનો પ્રસાર છે. જીવનની સરસ સાધનાનું અંતિમ વિકસિત રૂપ કાવ્ય છે અને કાવ્યના મહાન ઉદ્દેશ્યનું પરિષ્કૃત રૂપ જીવન છે. કાવ્યમાં આપણે જીવનની ઝંખનાને સ્વપ્નોના રૂપમાં સજાવીએ છીએ અને જીવનમાં કલ્પના સત્યની વાસ્તવિક ભૂમિકા પર ઊતરી આવે છે. કાવ્ય જીવન પાસેથી જીવન મેળવે છે અને જીવન તો જીવનનું કાવ્ય જ છે.

अथवा

(ब) गुजराती में अनुवाद कीजिए । ७

વાસ્તવ મેં દેખા જાય તો જીવન કોઈ સપનોં કી સુખ-સેજ નહીં હૈ । જીવન મેં હમેં પગ-પગ સંઘર્ષ કરના પડતા હૈ । યદિ સંઘર્ષોં સે ઘબરાકર, ડર કર, ઉબકર હમ મૈદાન છોડ દેં, તો નિશ્ચય હી હમારા ભવિષ્ય અંધકારમય હો જાયેગા । હમમેં ઇતની દઢતા હોની હી ચાહિએ કિ હમ બાર-બાર પ્રહાર કર સકેં ઓર પ્રતિકાર કર સકેં । યહ સબ નિરંતર અધ્યવસાય સે સાધ્ય હો સકતા હૈ ।